

GØR VERDENSMÅL TIL VORES MÅL MINIVERSION

Dette er en smagsprøve på nogle af målepunkterne fra Vores Mål-projektet, som er fremkommet med forslag til i alt 197 danske målepunkter for en mere bæredygtig verden

KORT OM VORES MÅL

De 17 verdensmål blev vedtaget af verdens ledere på FN's generalforsamling i 2015 for at sikre en udvikling frem mod en langt mere bæredygtig verden i 2030. 'Tænk globalt, handl lokalt' var i en periode et centralt motto om bæredygtighed. I dag vil man nok snarere både sætte et globalt og et lokalt fokus, der understreger behovet for global handling og for et samarbejde landene imellem med fokus på bæredygtighed og udvikling på den ene side, og på betydningen af de lokale handlinger for at opfylde den globale dagsorden på den anden side.

Det er præcis det, Vores Mål og de danske målepunkter handler om. Vores Mål har haft til formål at indsamle forslag til danske målepunkter, der er en præcisering af og et supplement til verdensmålene og de 231 globale indikatorer eller målepunkter, der er formuleret af FN.

De danske målepunkter er skabt inden for rammen af de 17 verdensmål for at understrege, at der er brug for både global og lokal handling. Danmark har som nation og som medlem af FN forpligtet sig til at opfylde de globale verdensmål og har samtidig forpligtet sig til at udarbejde, implementere og løbende revidere en national handlingsplan for verdensmålene.

De danske målepunkter, der er skabt med mange tusind bidrag fra borgere, virksomheder, organisationer og eksperter i fællesskab, er et udtryk for, hvad befolkningen

synes er vigtigt, når det gælder social, økonomisk og ressourcemæssig bæredygtighed i Danmark. Forslagene til målepunkter kan anvendes til at måle udviklingen inden for de respektive verdensmål og delmål i en dansk kontekst.

Vores Mål er skabt i et samarbejde mellem 2030-panelet og Danmarks Statistik. Danmark Statistik har fra et tidligt tidspunkt spillet en central rolle i det danske arbejde med verdensmålene ved at engagere sig i 2030-dagsordenen allerede under forhandlingerne i FN som et af de første nationale statistiskbureauer i verden, og har derpå bistået med måling af den danske status på FN's indikatorer.

Vores Mål er støttet af Industriens Fond, Lundbeckfonden, Nordea-fonden, Realdania og Spar Nord Fonden og er gennemført af Danmarks Statistik i samarbejde med Deloitte, der har indgået i et partnerskab med Geelmuyden Kiese, Dansk Energi Management, Sweco, Kraka Advisory, Roskilde Universitet og Aalborg Universitet. En styregruppe med repræsentanter fra fondene, Folketingets 2030-netværk, 2030-panelet og Danmarks Statistik har vejledt projektteamet i gennemførelsen af Vores Mål.

Denne miniudgave giver en smagsprøve på de danske målepunkter – du kan hente den fulde hovedrapport med alle 197 målepunkter her: www.dst.dk/voresmaal

Projektet i tal

VERDENSMÅL 9: INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR

Vi skal bygge robust infrastruktur, fremme inklusiv og bæredygtig industrialisering og understøtte innovation

Et globalt perspektiv

Verdensmål 9 handler om at bruge teknologi og innovation til at finde løsninger på udfordringerne relateret til en bæredygtig udvikling, for eksempel ved at finde nye produktionsmetoder, der udnytter ressourcerne mere effektivt og beskytter miljø, klima og mennesker bedre. Industrien skal omstilles til at blive mere miljø- og klimamæssigt bæredygtig og skabe nye arbejdspladser. I udviklingslandene handler det også især om, at industrien skal vokse og udgøre en større del af økonomien og på den måde skabe arbejdspladser og øget økonomisk værdi lokalt.

Det kræver en infrastruktur med alt fra veje og transportmidler, vand, energi til finansiering og internet, der både skal være tilgængelig for alle og samtidig bidrage til en mere miljø- og klimavenlig udvikling. For eksempel har mere end fire milliarder mennesker stadig ikke adgang til internettet, og 90 procent af dem bor i udviklingslandene. Derfor skal der skabes internetadgang for alle i de mindst udviklede lande og det skal være til en overkommelig pris.

Et dansk perspektiv

Den grønne omstilling har været en rød tråd i debatten om industri, innovation og infrastruktur i en dansk sammenhæng. Der er blevet peget på vigtigheden af innovation og forskning og udvikling i erhvervslivet både i forhold til en grøn omstilling og i forhold til at fastholde et konkurrencedygtigt erhvervsliv, der skaber arbejdspladser og værdi i Danmark. Dernæst har inklusion i en dansk sammenhæng handlet om lige muligheder for grupper i befolkningen og den geografiske spredning på tværs af landet.

Virksomheders værdikæder og infrastruktur er blevet fremhævet som en indgang til at belyse omfanget af de omstillinger, der kræves for at opnå en øget bæredygtighed, herunder indenfor energi- og ressourceeffektivitet, udledning af drivhusgasser, innovation og typer af brancher og industrier. Derudover har fokus været på små og mellemstore virksomheders muligheder for at opnå bankfinansiering eller på anden vis opnå finansiel støtte, også med blik for, hvilke brancher der oftest søger og/eller opnår støtte. Debatten om infrastruktur har haft fokus på den geografiske dækningsgrad og pålidelighed af kollektiv transport, cykelinfrastruktur og investeringer i elnettets kapacitet som følge af flere eldrevne køretøjer og den tabte tid som følge af forsinkelser i biltrafikken. Adgang til internet har primært handlet om pris og kvalitet samt den stedvise svage dækning og om, hvilket kommunikationsudstyr der anvendes og hvordan i både husstande og virksomheder.

Diskussionen om Danmarks engagement i udviklingslandene har været begrænset og primært kredset om danske investeringer i, og udviklingsbistand til, udviklingslandene indenfor infrastruktur, forskning og udvikling, samt gennem udveksling af studerende blandt andet fra de tekniske og naturvidenskabelige uddannelser.

Danske målepunkter

Tabel 9 på næste side indeholder en kort præsentation af 13 forslag til nye danske målepunkter og desuden 21 øvrige forslag til nye danske målepunkter for verdensmål 9 fordelt på otte delmål. De respektive forslag til nye danske målepunkter beskrives efter tabellen.

Tabel 9. Forslag til danske målepunkter for verdensmål 9

	<p>DELMÅL 9.1. BYG BÆREDYGTIG OG ROBUST INFRASTRUKTUR</p> <p>Der skal udvikles pålidelig, bæredygtig og robust infrastruktur af høj kvalitet, herunder regionale og grænseoverskridende infrastruktur, for at støtte den økonomiske udvikling og menneskelig trivsel, med fokus på lige adgang for alle til en overkommelig pris.</p>
<p>FN indikator(er):</p> <p>9.1.1. Andel af befolkningen udenfor byer, der bor inden for 2 km af en helårsvej</p> <p>9.1.2. Passager- og godsmængde, opdelt efter transportform</p>	<p>Forslag til danske målepunkter:</p> <p>9.1.i. Andel af typer anvendt brændsel i elproduktionen</p> <p>9.1.ii. Punktlighed i togtransporten</p> <p>9.1.iii. Oplevet kvalitet og effektivitet af infrastruktur</p> <p>Øvrige forslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dækningsgraden af offentlig transport • Borgere påvirket af støj fra infrastruktur • Tabte timer i køretøj på det danske vejnet • Rettidighed af offentligt drevet bustransport • Infrastruktur til cykeltrafik • Transmissions- og el-distributionsnettets kapacitet for el- og hybridbiler • Materiale- og energiforbrug til anlæg og drift af infrastrukturen • Ladestationer til elbiler
	<p>DELMÅL 9.2. STØT INKLUDERENDE OG BÆREDYGTIG INDUSTRIALISERING</p> <p>En inklusiv og bæredygtig industrialisering skal fremmes, og industriens andel af beskæftigelsen og bruttonationalproduktet skal øges i betydelig grad inden 2030 i overensstemmelse med nationale forhold. I de mindst udviklede lande skal industriens markedsandel fordobles.</p>
<p>FN indikator(er):</p> <p>9.2.1. Fremstillingsindustriens merværdi i forhold til BNP pr. indbygger</p> <p>9.2.2. Beskæftigelse i fremstillingsindustrien som andel af den totale beskæftigelse</p>	<p>Forslag til danske målepunkter:</p> <p>9.2.i. Erhvervsbeskæftigelsen opdelt efter branche</p> <p>9.2.ii. Andel af beskæftigede med grønne varer og tjenester</p> <p>Øvrige forslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Virksomheder med ISO-bæredygtigheds-certificering (ISO 50001, 140001 og ISO 14064)
	<p>DELMÅL 9.3. ØG VIRKSOMHEDERS ADGANG TIL FINANSIELLE TJENESTEYDELSER</p> <p>Små industri- og andre virksomheders adgang til finansielle tjenesteydelser, herunder lånemuligheder til en overkommelig pris skal øges, især i udviklingslandene, og de skal integreres bedre i værdikæder og markeder.</p>
<p>FN indikator(er):</p> <p>9.3.1. Andelen af små og mellemstore virksomheder i industriens samlede værditilvækst</p> <p>9.3.2. Andelen af små og mellemstore virksomheder med et lån eller en kreditlinje</p>	<p>Forslag til danske målepunkter:</p> <p>9.3.i. Adgang til finansiering for små og mellemstore virksomheder</p> <p>Øvrige forslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Virksomheder, som får støtte gennem støtteordninger målrettet små og mellemstore virksomheder

	<p>DELMÅL 9.4. OPGRADER ALLE INDUSTRIER OG INFRASTRUKTURER FOR BÆREDYGTIGHED</p> <p>Inden 2030 skal infrastrukturen opgraderes og industrier retrofittes for at gøre dem bæredygtige, med mere effektiv udnyttelse af ressourcer og øget brug af rene og miljøvenlige teknologier og industrielle processer. Alle lande skal handle ud fra deres respektive kapacitet.</p>
<p>FN indikator(er):</p> <p>9.4.1. CO2-udledning i forhold til værditilvækst</p>	<p>Forslag til danske målepunkter:</p> <p>9.4.i. Udledning af CO2e fra erhvervslivets brancher</p> <p>9.4.ii. Udvikling i udledning af CO2e fra transport</p> <p>Øvrige forslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parkeringspladser tildelt delebiler (i byer) • Affaldshåndtering i industrien i form af mængder genanvendt, forbrændt eller deponeret affald • Ressourceeffektivitet • Virksomheders energiintensitet opgjort på brancher • Udvikling i personbilers energi-effektivitet
	<p>DELMÅL 9.5. STYRK FORSKNING, OG OPGRADER INDUSTRI TEKNOLOGI</p> <p>Videnskabelig forskning skal styrkes og den teknologiske kapacitet i de industrielle sektorer i alle lande skal opgraderes, især i udviklingslandene, ved blandt andet inden 2030 at fremme innovation og væsentligt forøge det samlede antal forsknings- og udviklingsmedarbejdere per 1 million indbyggere, samt ved at øge de offentlige og private midler til forskning og udvikling.</p>
<p>FN indikator(er):</p> <p>9.5.1. Udgifter til forskning og udvikling som en andel af BNP</p> <p>9.5.2. Forskere (i fuldtidsbeskæftigelse eller tilsvarende) per million indbyggere</p>	<p>Forslag til danske målepunkter:</p> <p>9.5.i. Erhvervslivets udgifter til egen forskning og udvikling</p> <p>9.5.ii. Andel af virksomheder med innovationsaktiviteter</p> <p>9.5.iii. Udvikling i danske patenter indenfor miljørelaterede teknologier</p> <p>Øvrige forslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erhvervsforskere i industrien og den offentlige sektor • Innovationsinvesteringer eksklusiv forskning og udvikling
	<p>DELMÅL 9.A. STYRK BÆREDYGTIG INFRASTRUKTUR I UDVIKLINGSLANDENE</p> <p>Der skal faciliteres en bæredygtig og robust infrastrukturudvikling i udviklingslandene gennem øget økonomisk, teknologisk og teknisk støtte til afrikanske lande, de mindst udviklede lande, udviklingslande uden adgang til havet, og små udviklingsøstater.</p>
<p>FN indikator(er):</p> <p>9.a.1. Samlede officielle internationale støtte (officiel udviklingsbistand og anden offentlig finansiering) til infrastruktur</p>	<p>Forslag til danske målepunkter:</p> <p>N/A</p> <p>Der er ikke identificeret relevante danske målepunkter til supplerung af FN's globalt gældende indikatorer, som opfylder de metodiske principper, og ikke alene måler på ressourceinput. Der er modtaget meget få forslag til målepunkter for dette delmål og forslagene omhandler udelukkende størrelsen af den danske udviklingsbistand ydet til infrastruktur.</p> <p>Øvrige forslag:</p>

DELMÅL 9.B. STØT NATIONAL TEKNOLOGIUDVIKLING OG FORSKNING I UDVIKLINGSLANDENE

National teknologiudvikling, forskning og innovation i udviklingslande skal støttes, herunder ved at sikre et gunstigt politisk miljø for blandt andet industriel diversificering og højere merværdi for varer.

FN indikator(er):

9.b.1. Andel af merværdien for mellem- og højteknologi industri af den samlede værditilvækst

Forslag til danske målepunkter:

N/A
Der er ikke identificeret relevante danske målepunkter til supplerung af FN's globalt gældende indikatorer, som opfylder de metodiske principper, og som ikke er dækket af forslag til målepunkter under andre verdensmål. For eksempel er der modtaget forslag til målepunkter vedrørende stipendier til forskere og studerende fra udviklingslande. Der henvises her til blandt andet målepunkt 17.6.i. om udvekslingsophold for udenlandske studerende til Danmark.

Øvrige forslag:

- Stipendier til studerende fra udviklingslande
- Teknologi-forskningsprogrammer med udviklingslande

DELMÅL 9.C. GIV ALLE ADGANG TIL INFORMATIONS- OG KOMMUNIKATIONSTEKNOLOGI

Adgang til informations- og kommunikationsteknologi skal øges betydeligt og det skal tilstræbes at tilbyde alle adgang til Internettet, til en overkommelig pris, i de mindst udviklede lande, inden 2020.

FN indikator(er):

9.c.1. Andel af befolkning dækket af et mobilt netværk, opdelt på type af teknologi

Forslag til danske målepunkter:

9.c.i. Bredbåndsdækning i Danmark

9.c.ii Antal e-mærkede virksomheder

Øvrige forslag:

- Offentligt tilgængelige wifi-hotspots
- Andelen af virksomheder fordelt på branche, der er certificeret med e-mærket eller tilsvarende

DELMÅL 9.1. BYG BÆREDYGTIG OG ROBUST INFRASTRUKTUR

Dansk målepunkt 9.1.i. Andel af typer anvendt brændsel i elproduktionen

Begrundelse

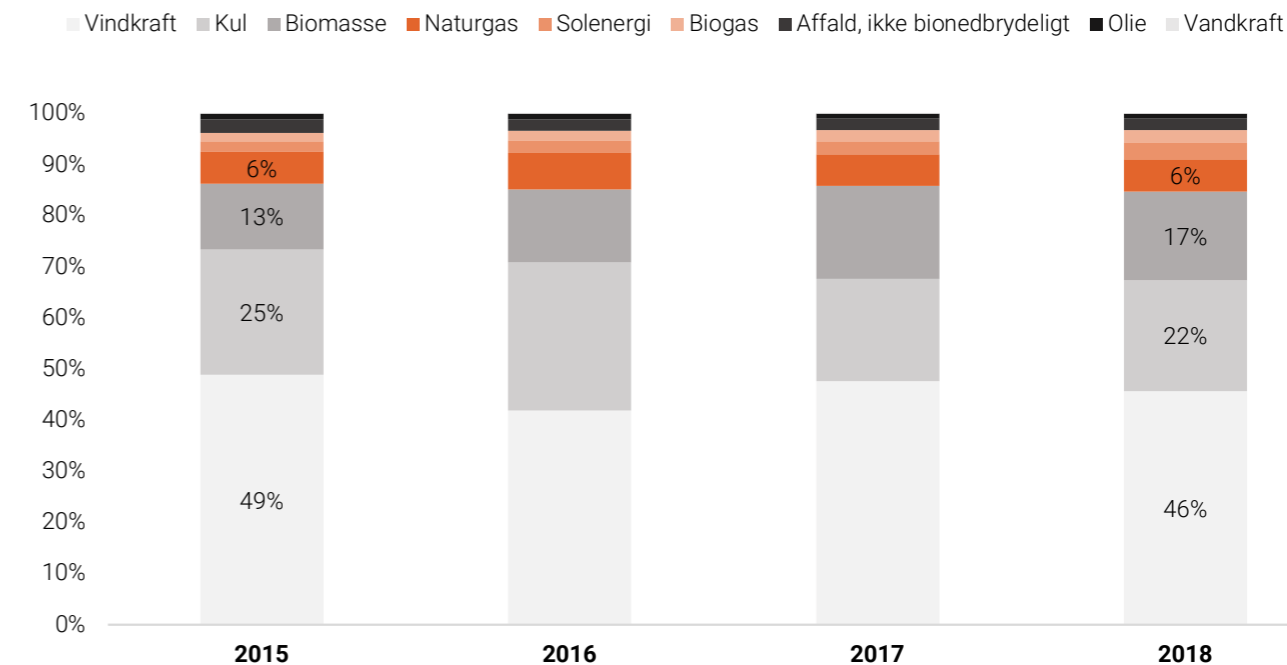
Elforsyningen er en central del af infrastrukturen i Danmark, hvor praktisk taget alle dele af samfundet anvender el i en eller anden grad – fra landbruget til produktionsvirksomheder, skoler, hospitaler, veje og byer samt private hjem. Elforsyningen består af flere typer energiproduktion, og sammensætningen af disse i elproduktionen har betydning for den miljø- og klimamæssige bæredygtighed i vores energiinfrastruktur sammen med forbruget af energi. Det foreslås som dansk målepunkt at opgøre andelen af de forskellige typer brændsel anvendt i den samlede elproduktion.

Tendens

Strøm fra vindmøller står for cirka halvdelen af Danmarks samlede elproduktion. Kul står for cirka en fjerdedel af elproduktionen, og der ses et mindre fald fra 2015 til 2018. Andelen af elproduktionen, der kommer fra biomasse, er steget fra 13 procent i 2015 til 18 procent i 2017. Generelt ses der for alle typer brændsel mindre udsving over årene, som kan skyldes forskellige forhold, herunder for eksempel vintertemperaturer og pres fra stigende forbrug.

Baseline

Figur 124 Samlet elproduktion fordelt på typer anvendt brændsel

Note: Figuren viser den samlede elproduktion fordelt på typer anvendt brændsel i perioden 2015-2018.
Kilde: Energistyrelsen

Opdeling – Geografi			Opdeling – Befolkning			
Nationalt	Regionalt	Kommunalt	Køn	Alder	Herkomst	Indkomst
✓						

Dansk målepunkt 9.1.ii. Punktighed i togtransporten

Begrundelse

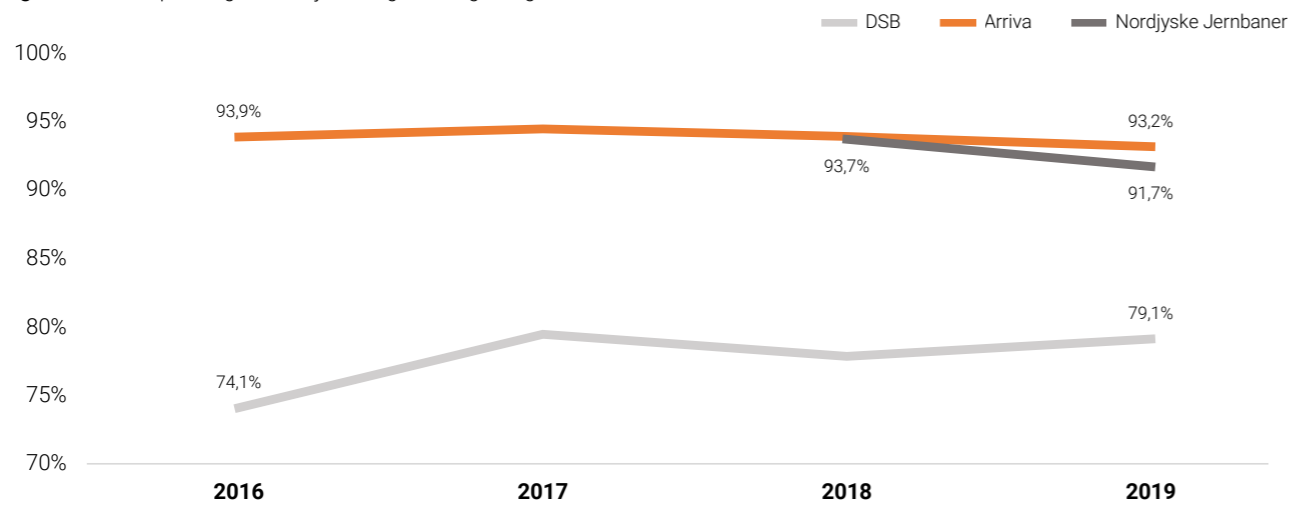
Den kollektive transport, herunder tog, er et bedre valg i forhold til klimabelastning og brug af energiressourcer end transport i personbil. Derfor gavner det klima og samfund, at flest mulige anvender den kollektive transport. Antallet af personer, der anvender tog som kollektiv transport, kan blive påvirket af togtransportens rettidighed. Oplevelsen af en togforsinkelse har stor indflydelse på passagerens generelle tilfredshed med rejsen som helhed. Det kan ligeledes få direkte indflydelse på fastholdelse af eksisterende passagerer samt antallet af nye brugere af kollektiv transport. Et dansk målepunkt om kundepunktighed – målt som ankomst indenfor tre minutter efter planen – i togtransporten for passagerer er med til at belyse tilfredsheden med en del af den kollektive transport. Hvis der udvikles sammenlignelige data for andre former for kollektiv transport og andre udbydere af togtransport, vil målepunktet kunne udbygges til også at dække disse.

Tendens

Der er forskel i kundepunktigheden mellem de tre undersøgte operatører af togtransport for passagerer i Danmark. Togtransporten drevet af Arriva har en kundepunktighed på 93 procent i 2019 og har ligget jævnt siden 2015. Kundepunktigheden i togtransporten drevet af Nordjyske Jernbaner ligger på knap 92 procent i 2019 og er dermed lidt lavere. Kundepunktigheden i togtransporten drevet af DSB er forbedret siden 2015 og lå i 2019 på 79 procent, men den ligger stadig lavest af de tre operatører.

Baseline

Figur 125 Kundepunktighed for fjern-, regional- og S-tog

Note: Figuren viser udviklingen i togenes opnåelse af kundepunktighed målt som ankomst indenfor tre minutter efter planen. Kundepunktigheden er beregnet ved at tage et gennemsnit af data opgjort på månedsbasis i perioden 2016-2019. Der foreligger ikke data for 2015 på Banedanmarks hjemmeside for DSB og Arriva, og der foreligger ikke data for Nordjyske Jernbaner for 2018.
Kilde: Banedanmark

Opdeling – Geografi			Opdeling – Befolkning			
Nationalt	Regionalt	Kommunalt	Køn	Alder	Herkomst	Indkomst
✓						

Dansk målepunkt 9.1.iii. Oplevet kvalitet og effektivitet af infrastruktur i Danmark

Begrundelse

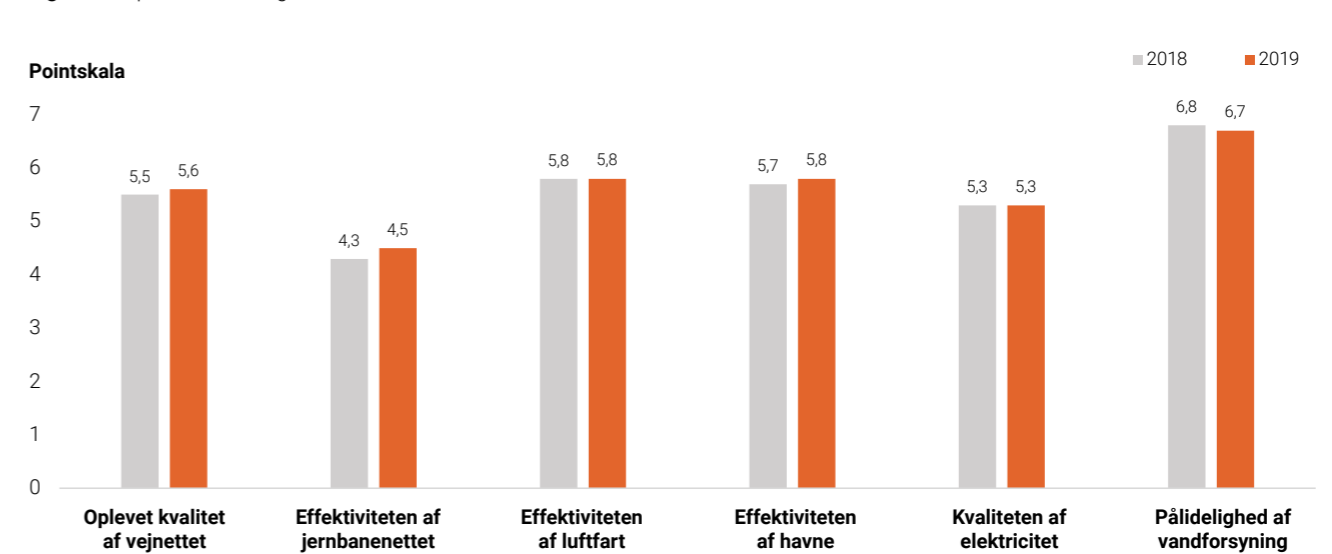
Kvaliteten og effektiviteten af infrastrukturen i Danmark har betydning for virksomheders drift og produktion, for at medarbejdere kan komme på arbejde uden forsinkelser og for at centrale funktioner i samfundslivet kan hænge sammen. *World Economic Forum* har i sin årlige opgørelse af konkurrenceevne i *Global Competitiveness Report* vurderet tolv typer af rammevilkår for erhvervslivets produktivitet. Et af disse er infrastruktur. Det foreslås som dansk målepunkt at opgøre den oplevede kvalitet og effektivitet af infrastrukturen i Danmark. Dette opgøres hvert år af *World Economic Forum* og er baseret på en spørgeskemaundersøgelse målrettet erhvervsledere på tværs af brancher i Danmark.

Tendens

Kvaliteten og effektiviteten af den danske infrastruktur skaber gode rammevilkår for erhvervslivet i Danmark. Infrastrukturen indenfor vejnet, jernbane, luftfart, havne, elektricitet og vand vurderes af *World Economic Forum* til at være godt over middel i dets årlige opgørelser af landes konkurrenceevne. Vandforsyningen vurderes at være tæt på toppen, der er syv point.

Baseline

Figur 126 Oplevet kvalitet og effektivitet af infrastruktur

Note: Figuren viser den oplevede kvalitet og effektivitet af infrastruktur i Danmark i perioden 2018-2019. Data er baseret på en spørgeskemaundersøgelse med erhvervsledere på tværs af brancher. Skalaen går fra 0-7, hvor 0 er det dårligste, og 7 er det bedste. Metoden er ændret i 2017, hvorfor tidligere år ikke er medtaget.
Kilde: *World Economic Forum*

Opdeling – Geografi			Opdeling – Befolkning			
Nationalt	Regionalt	Kommunalt	Køn	Alder	Herkomst	Indkomst
✓						

Interesseret i at vide mere?

Download den fulde rapport her: <https://www.dst.dk/da/Statistik/Sdg/aktiviteter/danske-maalepunkter>

Danmarks Statistik
dst@dst.dk

Vores Mål er skabt med støtte fra:

**INDUSTRIENS
FOND** FREMME
DANSK
KONKURRENCEEVNE
The Danish Industry Foundation

**NORDEA
FONDEN**

